

Respectprotocol IKC De Arke

Onderdeel van het Beleidsplan Veiligheid IKC De Arke

De Arke, het IKC waar je SPRONGEN maakt!

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Communicatie.....	4
Kanjertraining.....	6
Regels en afspraken.....	7
Aanpak van ruzies en pestgedrag.....	8
Grensoverschrijdend gedrag.....	9

Voorwoord

Dit respectprotocol heeft als doel:

‘Alle kinderen op IKC De Arke voelen zich veilig, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.’

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Op IKC De Arke verwachten we een wederzijds respect van alle betrokkenen. Met IKC De Arke wordt bedoeld: de school, de buitenschoolse opvang, het kinderdagverblijf en de peuteropvang. Het respectprotocol geeft kinderen, medewerkers en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt in het geval van respectloos gedrag in het kindcentrum. Onder medewerkers van IKC De Arke verstaan wij: directie, intern begeleiders, leerkrachten, pedagogisch medewerkers, onderwijsassistenten, vrijwilligers van de pleinwacht, stagiaires, conciërges, vakleerkrachten en medewerkers administratieve ondersteuning.

Alle leerkrachten, pedagogisch medewerkers, onderwijsassistenten, intern begeleiders en directeur van IKC De Arke zijn geschoold in de Kanjertraining en beschikken over het certificaat of behalen zo snel mogelijk het certificaat wanneer ze in vaste dienst komen werken binnen ons kindcentrum en volgen herhalingstrainingen. Binnen ons kindcentrum wordt de Kanjertraining gecoördineerd door de intern begeleiders.

Het respectprotocol is onderdeel van het ‘Beleidsplan Veiligheid van IKC De Arke’. Alle medewerkers en de MR van IKC De Arke onderschrijven dit respectprotocol.

Communicatie

Een goede samenwerking en communicatie tussen de medewerkers van IKC De Arke en het gezin is belangrijk voor de ontwikkeling van het kind. Voorbeeldgedrag van de medewerkers en ouders is hierbij van groot belang.

U mag als ouder verwachten dat de medewerkers van IKC De Arke respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder. U mag verwachten dat de medewerkers onderling respectvol met elkaar omgaan. Het voorbeeldgedrag binnen het kindcentrum nodigt kinderen uit om ook op een respectvolle manier met een ander om te gaan. Doet zich een situatie voor binnen het kindcentrum waarbij er geen sprake meer is van respect, proberen we deze op te lossen. Hierbij hebben we u als ouder wellicht ook nodig om tot een goede oplossing te komen met elkaar.

Daarnaast verwachten we ook van ouders en verzorgers dat zij op een respectvolle manier met elkaar omgaan. We verwachten van u dat u in het bijzijn van uw kind niet negatief over andermans opvoeding of andermans kind spreekt. We verwachten dat u met respect over en met de medewerkers van IKC De Arke spreekt, dit doet de medewerker ook over en met u. Als u zich zorgen maakt over het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u (in eerste plaats) met de eigen leerkracht of leidster van uw kind, waarna ook de intern begeleider of directeur kan worden ingeschakeld, indien nodig. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen.

We verwachten van de kinderen dat zij een conflict eerst zelf proberen op te lossen, indien mogelijk. Indien nodig, vraagt het kind hulp bij de leerkracht. Mocht het conflict zich op het plein voordoen, vraagt het kind hulp bij de betreffende pleinwacht. En mocht het conflict zich voordoen bij de kinderopvang, vraagt het kind hulp bij de leidster van de opvang.

We verwachten daarnaast van alle betrokkenen positief gedrag (met respect voor de ander) op internet, sociale media en Whatsapp.

Kanjertraining

We willen respectloos gedrag voorkomen. Door middel van de Kanjerlessen doet ons kindcentrum aan preventie. Sinds januari 2017 is De Arke officieel een 'Kanjerschool'. De Kanjertraining is gericht op het creëren en behouden van een positief pedagogisch klimaat en op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Kinderen leren op een goede manier met zichzelf en de ander om te gaan. Ze leren respect te hebben voor elkaar en elkaar complimenten te geven.

Het belangrijkste doel is dat een kind positief over zichzelf en een ander leert denken. Als gevolg hiervan heeft het kind minder last van sociale stress. Ook op langere termijn is dit effect merkbaar. Het blijkt dat veel kinderen zich, na het volgen van de lessen van de Kanjertraining, beter kunnen concentreren. De verklaring hiervoor is eenvoudig: de Kanjertraining geeft kinderen handvatten in (lastige) sociale situaties. De training leert hen hoe ze zelf problemen kunnen oplossen en daardoor komt tijd en energie vrij die nodig zijn voor een evenwichtige ontwikkeling.

Binnen de Kanjertraining worden kinderen geconfronteerd met de gevolgen van hun gedrag. Deze informatie krijgen ze van hun klasgenoten en indien nodig van de leerkrachten. De kinderen worden geholpen in positief gedrag.

Het motto is dan ook:

"Doe je niet anders voor dan je werkelijk bent".

Het principe van de Kanjertraining bestaat uit het bewust worden van vier manieren van reageren.

Hiervoor wordt gebruik gemaakt van vier typetjes en petten:

1. Konijn (gele petgedrag): Te bang, vermijdend, faalangstig en stil. Dit kind denkt slecht over zichzelf en goed over een ander.

2. Pestvogel (zwarte petgedrag): Uitdager, bazig, brutaal, pester. De pestvogel denkt goed over zichzelf, maar niet goed over een ander.

3. Aap (rode petgedrag): Grapjurk, uitslover, meeloper, aansteller, malloot. De aap denkt niet goed over zichzelf, maar ook niet goed over een ander.

4. Tijger (witte petgedrag): Is zichzelf, gewoon, normaal, te vertrouwen, aanspreekbaar op gedrag.

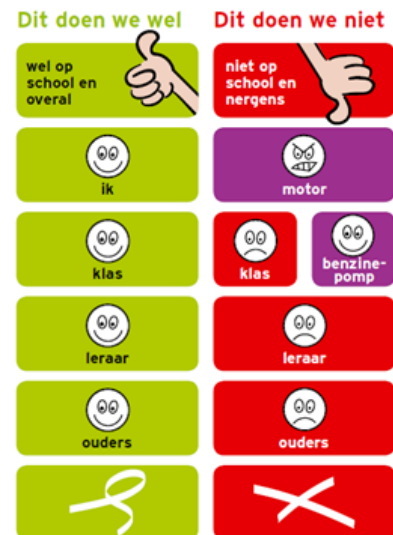
De training leert ieder kind om in zijn/ haar positieve kracht te komen. Dan komen de werkelijke kwaliteiten naar boven zoals: leiderschap (positieve kwaliteiten van de zwarte pet), humor en sfeer maken (positieve kwaliteiten van de rode pet), zorgzaam en invoelend, bescheiden (positieve kwaliteiten van de gele pet). Dit kind (**tijger of witte petten gedrag**) denkt goed over zichzelf en de ander.

Tijdens de Kanjertraining staan vijf regels centraal (Kanjerafspraken):

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet of blijft zielig

We maken gebruik van de Smileyposter van de Kanjertraining. De poster is, net als de Kanjerafspraken, zichtbaar in ieder lokaal en wordt aan het begin van ieder schooljaar en tijdens de Kanjerlessen besproken met de kinderen in de groep.

“Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf, meester en jouw ouders, dan gaan we dat niet doen binnen ons kindcentrum.” Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): “Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes.”

Mocht een kind zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met het kindcentrum wil meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, het kindcentrum en de buurt.

Er is een verschil tussen plagen en pesten. Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. Pesten gebeurt meestal achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader, moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen kindcentrum en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

Een onderdeel van de Kanjertraining is het afnemen van Kanjervragenlijsten. Deze vragenlijsten worden twee keer per schooljaar ingevuld door kinderen (vanaf groep 5) en leerkrachten. Het doel van de Kanjervragenlijsten is het in kaart brengen en volgen van gedrag en het in kaart brengen van de sociale situatie van een groep.

Voor meer informatie verwijzen we u naar www.kanjertraining.nl.

Regels en afspraken

IKC De Arke wil kinderen voorbereiden op de samenleving. De kinderen en volwassenen gaan op een positieve manier met elkaar om en houden zich aan de afgesproken regels. Naast de genoemde Kanjerafspraken hanteren we enkele algemene regels die in het gehele kindcentrum gelden:

1. Je houdt rekening met elkaar
2. Je helpt elkaar wanneer dat nodig is
3. Je speelt met elkaar, je sluit niemand uit
4. Als je ruzie hebt gemaakt, los je het samen op

Bovenstaande regels worden aan de start van een nieuw schooljaar besproken in de groep en (indien nodig) herhaald gedurende het schooljaar.

IKC De Arke wil dat alle kinderen zich veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hierbij zijn een aantal basiswaarden erg belangrijk: veiligheid, respect en verantwoordelijkheid. Wij stimuleren goed gedrag:

- door de kinderen aan te geven welk gedrag van hen wordt verwacht.
- door gewenst gedrag te bekrachtigen.
- door bij ongewenst gedrag een duidelijke consequentie te stellen.
- door een goede samenwerking tussen kindcentrum en ouders.

Aanpak van ruzies en pestgedrag

Wanneer kinderen ruzie hebben met elkaar en/of elkaar pesten, doorlopen we de volgende stappen:

Stap 1: We geven de kinderen aan om te proberen om er samen uit te komen (m.u.v. situaties waarbij de medewerkers van het kindcentrum direct moeten ingrijpen, zoals bij onveilige/gevaarlijke situaties).

Stap 2: We geven de kinderen aan dat wanneer stap 1 niet lukt, ze hulp mogen vragen van de meester, juf of een andere medewerker van het kindcentrum om de situatie op te lossen.

Wanneer de situatie niet kan worden opgelost met stap 1 en/of 2 en er verdere maatregelen nodig zijn, worden de volgende stappen gevolgd:

Stap 3: Een gesprek tussen de eigen leerkracht en het betreffende kind of de betreffende kinderen.

Stap 4: Het opstellen van een plan van aanpak om te komen tot een oplossing op korte en lange termijn.

Bij herhaling van ruzies of pestgedrag (of wanneer het plan van aanpak een onvoldoende positieve uitwerking heeft) worden ouders door (in eerste plaats) de eigen leerkracht geïnformeerd en wordt samen met alle betrokkenen gezocht naar een goede oplossing van de situatie of het aanpakken van het ongewenste gedrag. Tijdens dit gesprek worden afspraken gemaakt met alle betrokkenen en dit wordt vastgelegd in ons kindvolgssysteem, Parnassys.

Indien er sprake is van stelselmatig pestgedrag, kan er:

- deskundige (externe) hulp worden ingeschakeld
- een time-out worden gegeven (zie: Grensoverschrijdend gedrag)

Time-out binnen de school, buiten de groep

Met een time-out binnen de school, buiten de groep is de intentie tegemoet te komen aan de behoeften van een kind om even in een rustige setting te kunnen werken.

Soms kan het ook een signaal richting een kind zijn om aan te geven dat (ondanks diverse pogingen om het binnen de groep op te vangen) zijn/haar gedrag binnen de groep voor onrust, onveiligheid zorgt.

Time-out buiten de school

In het geval van grensoverschrijdend gedrag, kan door het kindcentrum direct worden overgegaan tot een time-out buiten de school. Er wordt dan gekeken naar de ernst van de situatie, eventuele eerdere waarschuwingen (waarvan een notitie is gemaakt in ons kindvolgsysteem) en eventueel gemaakte afspraken tussen kindcentrum en ouders. Een directe time-out buiten de school kan gelden voor kinderen vanaf groep 4. Bij jongere kinderen (t/m groep 3) wordt er, i.v.m. de jonge leeftijd van het kind, gekeken of er een time-out buiten de school moet volgen of dat er een andere passende maatregel wordt getroffen.

Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan wij:

- Ontoelaatbaar gedrag van het kind waarbij de veiligheid van het kind zelf, de veiligheid van een ander kind, de veiligheid van de medewerker van het kindcentrum of veiligheid van de omgeving in gevaar komt.
- Ontoelaatbaar gedrag van het kind waarbij sprake is van stelselmatig pestgedrag richting een ander kind, welke ondanks de genomen maatregelen niet is gestopt. (zie: Aanpak van ruzies en pestgedrag)
- Ontoelaatbaar gedrag van het kind waarbij de regels van het kindcentrum worden overtreden, zoals bijvoorbeeld het verlaten van het plein rondom het kindcentrum (buiten de hekken), het verlaten van de sporthal of het verlaten van een locatie van een schoolse activiteit, zonder toestemming.
- Ontoelaatbaar gedrag van het kind waarbij respectloos wordt gesproken tegen en/of over een medewerker van het kindcentrum, niet wordt geluisterd en/of sprake is van verbale agressie (scheldwoorden, grof taalgebruik) richting de medewerker.
- Ontoelaatbaar gedrag van het kind waarbij voorwerpen van het kindcentrum of van een ander met opzet worden vernield.

De time-out buiten de school wordt, na overleg met de eigen leerkracht, gegeven door (op de genoemde volgorde) de directie, plaatsvervangende directie, teamleider van de betreffende bouw of de intern begeleider. Bij een time-out buiten de school wordt de ouder

gebeld en verzocht om het kind direct op te halen van het kindcentrum, indien dit voor de ouder(s) mogelijk is. Wanneer dit niet direct mogelijk is, wordt het kind op het kindcentrum gehouden tot de ouder het kan ophalen, maar mag het niet weer terug naar de eigen groep. Na de time-out buiten de school mag het kind de eerstvolgende schooldag niet op het kindcentrum komen. Vervolgens wordt het kind op de eerstvolgende schooldag na de time-out-dag, samen met één van de ouders, voorafgaand aan deze schooldag verwacht bij de directeur of plaatsvervangend directeur, waarbij het kind in aanwezigheid van de ouder excuses maakt voor zijn/haar gedrag en waarna het kind weer kan terugkeren in de groep. De interactie vindt enkel plaats tussen het kind en de directeur. Van het incident en de time-out wordt een korte aantekening gemaakt in ParnasSys.

Bij herhaald grensoverschrijdend gedrag kan er een tweede time-out buiten de school gegeven worden. Bij een derde time-out buiten de school of indien er sprake is van ernstig wangedrag, wordt er door de directeur contact gelegd met het college van bestuur van CBO Meilan. We verwijzen hiervoor naar het 'Beleidsplan voor toelating, time-out, schorsing en verwijdering van CBO Meilan' en de informatie over schorsing en verwijdering van de onderwijsinspectie, te vinden op www.onderwijsinspectie.nl

Indien een kind één of twee time-outs buiten de school heeft gekregen in zijn/haar schoolloopbaan, waarna het een langere periode weer positief en wenselijk gedrag laat zien in het kindcentrum, kan er in het geval van een volgende time-out buiten de school worden bekeken of er daadwerkelijk een schorsing dient te volgen of dat er opnieuw wordt geteld in time-outs. Dit is afhankelijk van de ernst van de situatie en het gedrag waarover een time-out buiten de school moet worden gegeven en de ernst van de eerder gegeven time-outs buiten de school. De directeur, plaatsvervangend directeur, teamleider of intern begeleider neemt hier, na overleg met de betreffende leerkracht, een besluit over.